

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobců: **a) J. Š.**, **b) H. Š.**, oba zastoupeni JUDr. Vladislavou Rapantovou, advokátkou se sídlem Dukelská 4, Olomouc, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 1191/40a, Olomouc, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **H. D.**, zastoupena Mgr. Antonínem Novákem, advokátem se sídlem Pavelčákova 6/11, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 3. 2010, č. j. 22 Ca 142/2009 - 43,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 3. 2010, č. j. 22 Ca 142/2009 – 43, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 3. 2010, č. j. 22 Ca 142/2009 – 43, bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného (dále jen „krajský úřad“) ze dne 23. 3. 2009, č. j. KUOK/3518/2009-2/7099, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobců (dále jen „účastníci řízení“) proti rozhodnutí Úřadu městyse Náměšť na Hané, stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“) ze dne 21. 10. 2008, č. j. 1993/208/Pa, jímž bylo rozhodnuto o umístění stavby „Přístavba a stavební úpravy RD čp. 5 pro vznik turistické ubytovny, přípojka plynu, dešťové kanalizace, jímka na vyvážení, přípojka k jímce, parkovací stání, Drahanovice – Kníničky čp. 5 na pozemcích parc. č. 201 (stavební), 1139, 1142, 1188 všechny v k. ú. Ludéřov“ (dále jen „územní rozhodnutí“) a věc byla krajskému úřadu vrácena k dalšímu řízení. V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že stavební úřad nebyl oprávněn rozhodnout o námitce účastníků řízení týkající se existence vlastnického práva k dotčenému pozemku p. č. 1188, a to s ohledem na ust. § 114 odst. 3 věta druhá za středníkem zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“). Povinností stavebního úřadu tak bylo vyzvat účastníky správního řízení ve

smyslu ust. § 57 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) k podání návrhu na určení vlastnického práva k dotčenému pozemku k příslušnému obecnému soudu, za tímto účelem stanovit přiměřenou lhůtu a stavební řízení ve smyslu ust. § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu na nezbytně nutnou dobu přerušit. Namísto toho stavební úřad námitku účastníků řízení zamítl s tím, že o ní nemůže pravomocně rozhodnout on, ale soud. Krajský úřad se s tímto postupem stavebního úřadu ztotožnil a dodal, že vlastnické právo k nemovitosti si může ověřit stavební úřad sám z údajů v katastru nemovitostí, což bylo také učiněno a žádné omezení vlastnického práva stavebníka ke spornému pozemku nebylo zjištěno. Správní orgány tak při posuzování námitky účastníků řízení týkající se rozsahu vlastnických práv k předmětnému pozemku postupovaly v rozporu s platnými právními předpisy. Námitku účastníků řízení týkající se rozporu povolené stavby s územním plánem obce neshledal krajský soud důvodnou, protože podle přílohy č. 1 schváleného územního plánu obce je možná v dané lokalitě výstavba staveb občanské vybavenosti, mezi než se řadí i ubytovací zařízení s minimálními plošnými a provozními nároky. Žalobní námitku směřující k ochraně potenciálního práva věcného břemene Klubu českých turistů v podobě práva průchodu turistické stezky přes dotčený pozemek p. č. 1188 shledal pak krajský soud zcela nepřípadnou, neboť účastníci řízení nejsou aktivně legitimováni k podání takové námitky, když tvrzené potencionálně dotčené právo nesvědčí jim, ale Klubu českých turistů.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonné lhůtě osoba zúčastněná na řízení (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost. V ní namítala, že z projektové dokumentace plyne, že část pozemku p. č. 1188 v k. ú. Ludéřov, která je v jejím vlastnictví a kterou si účastníci řízení nezákonně připojili ke svým pozemkům a nyní na ni vznášejí nárok, nebude stavbou parkovacích stání ani jinou stavbou dotčena. Parkovací stání jsou totiž situována mimo část dotčeného pozemku, kterou mají účastníci řízení oplocenou a kterou si nárokují. V územním řízení uplatněná námitka účastníků řízení je tedy zcela irelevantní a možné formální nedostatky ve způsobu, kterým se správní orgány s tuto námitkou vypořádaly, nemohou mít vliv na zákonnost a správnost správních rozhodnutí. Není tak důvod, aby o této námitce rozhodoval soud v civilním řízení po předchozím přerušení správního řízení. Proto stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Účastníci řízení ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedli, že z ní není zřejmý její důvod ve smyslu ust. § 103 s. ř. s. Tvrzení stěžovatelky, že parkovací stání jsou situována mimo část pozemku p. č. 1188, kterou mají oplocenu, je zcela nové, ryze účelové a není podloženo provedenými důkazy. Z projektové dokumentace vyplývá, že parkovací stání jsou navržena na sporném pozemku. Podle názoru účastníků řízení není kasační stížnost v souladu s ust. § 104 odst. 4 s. ř. s. přípustná, neboť se neopírá o žádný důvod uvedený v ust. § 103 s. ř. s. a uvádí nový důvod, který stěžovatelka neuplatnila v řízení před krajským soudem. Proto navrhli, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

Krajský úřad ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatelka prokázala vlastnické právo k pozemku p. č. 1188, na němž jsou navržena parkovací stání. Stavebník není povinen dokládat vlastnické právo k nemovitosti, pokud si toto právo může ověřit správní orgán vlastním zjištěním v katastru nemovitostí. Krajský úřad si takto ověřil, že stěžovatelka je skutečně vlastníkem dotčeného pozemku, a to bez jakéhokoli omezení ve

prospěch účastníků řízení či jiné osoby. Proto byla námitka účastníků řízení stavebním úřadem správně zamítnuta. Z těchto důvodů krajský úřad navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle ust. § 89 odst. 5 stavebního zákona o námitce, o které nedošlo k dohodě mezi účastníky řízení, stavební úřad rozhodne na základě obecných požadavků na výstavbu, obecných požadavků na využití území, závazných stanovisek dotčených orgánů nebo technických norem, pokud taková námitka nepřesahuje rozsah jeho působnosti. Nedošlo-li k dohodě o námitce občanskoprávní povahy, stavební úřad si o ní učiní úsudek a rozhodne ve věci; to neplatí v případě námitek týkajících se existence práva nebo rozsahu vlastnických práv.

Podle ust. § 57 odst. 1 písm. b) správního řádu může správní orgán, závisí-li vydání rozhodnutí na řešení otázky, již nepřísluší správnímu orgánu rozhodnout a o které nebylo dosud pravomocně rozhodnuto, vyzvat účastníka, popřípadě jinou osobu, aby podala žádost o zahájení řízení před příslušným správním orgánem nebo jiným orgánem veřejné moci ve lhůtě, kterou správní orgán určí.

Podle ust. § 57 odst. 2 správního řádu probíhá-li před příslušným správním orgánem nebo před jiným příslušným orgánem veřejné moci řízení o předběžné otázce nebo jestliže dal správní orgán k takovému řízení podnět podle odstavce 1 písm. a) či učinil výzvu podle odstavce 1 písm. b), postupuje správní orgán podle § 64. Pokud řízení na podnět správního orgánu nebylo zahájeno nebo nebyla podána žádost o zahájení řízení v určené lhůtě, lze v řízení pokračovat.

Podle ust. § 64 odst. 1 písm. c) bod 2. správního řádu může správní orgán řízení usnesením přerušit probíhá-li řízení o předběžné otázce nebo správní orgán učinil výzvu podle § 57 odst. 1 písm. b).

Stěžovatelka sice v kasační stížnosti výslovně neuvedla důvod ve smyslu ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., ale z jejího obsahu je zřejmé, že tímto důvodem je nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. V této souvislosti Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50, ve kterém zdejší soud uvedl, že „Pokud jsou ze znění kasační stížnosti její důvody seznatelné a odpovídají zákonným kasačním důvodům (§ 103 odst. 1 s. ř. s.), není rozhodující, že stěžovatel sám své důvody nepodřadil k jednotlivým zákonným ustanovením či tak učinil nepřesně. Je-li v kasační stížnosti uvedeno, jaké konkrétní vady v řízení či v úsudku se měl soud dopustit a z čeho je stěžovatel dovozuje, kasační stížnost obstojí.“

Nesprávné posouzení právní otázky spočívá podle stěžovatelky v tom, že nebyly splněny zákonné podmínky pro to, aby účastníci správního řízení byli vyzváni k podání

návrhu na určení vlastnického práva k dotčenému pozemku, tj. aby příslušný soud vyřešil uplatněnou námitku občanskoprávní povahy, a správní řízení bylo poté přerušeno.

V dané věci je nesporné, že námitka účastníků řízení má občanskoprávní povahu, ale protože se týkala rozsahu vlastnického práva, nemohl si o ní učinit úsudek stavební úřad (§ 89 odst. 5 poslední věta stavebního zákona). K tomu, aby mohl být učiněn přezkoumatelný závěr o zákonnosti procesního postupu správních orgánů, je nutno především posoudit, zda tato námitka má povahu předběžné otázky ve smyslu ust. § 57 odst. 1 správního řádu, tj. zda předpokladem pro rozhodnutí v dané věci je vyřešení otázky, kdo je vlastníkem sporné části pozemku p. č. 1188 v k. ú. Ludéřov. Pokud by tomu tak skutečně bylo, pak by bylo na místě, aby stavební úřad vyzval účastníky správního řízení k podání návrhu na zahájení řízení o určení vlastnického práva a územní řízení přerušil. V opačném případě, tj. pokud by stavební úřad dospěl k závěru, že se nejedná o předběžnou otázku ve smyslu citovaného ustanovení, pak by mu nic nebránilo o této námitce rozhodnout. V dané věci se však stavební úřad tím, zda uplatněná námitka má či nemá povahu předběžné otázky ve smyslu ust. § 57 odst. 1 správního řádu, vůbec nezabýval a bez dalšího ji zamítl s tím, že podle evidence katastru nemovitostí je vlastníkem celého pozemku p. č. 1188 v k. ú. Ludéřov stěžovatelka. Krajský úřad se s právním názorem stavebního úřadu ztotožnil, když uvedl, že stavebník není povinen dokládat vlastnické právo k nemovitosti, pokud si toto právo může ověřit správní orgán vlastním zjištěním v katastru nemovitostí. Rovněž krajský soud se v odůvodnění napadeného rozsudku touto otázkou vůbec nezabýval a pouze obecně konstatoval, že stavební úřad nebyl oprávněn rozhodnout o námitce týkající se existence vlastnického práva k dotčenému pozemku a odkázal na ust. § 114 odst. 3 stavebního zákona. Odkaz na citované ustanovení je však zcela nepřípadný, protože toto se týká stavebního řízení a nikoliv územního řízení. Na tom nic nemění ani to, že dikce ust. § 89 odst. 5 stavebního zákona upravující procesní postup v územním řízení je zcela identická s ust. § 114 odst. 3 stavebního zákona. Stejně tak nepřípadný je odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2007, č. j. 1 As 1/2007 - 104, který vycházel z předchozí právní úpravy (zákon č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Závěr krajského soudu, že správní orgány postupovaly v rozporu s platnými právními předpisy, protože stavební úřad byl povinen vyzvat účastníky správního řízení k podání návrhu na určení vlastnického práva k dotčenému pozemku k příslušnému obecnému soudu a správní řízení poté přerušit, je předčasný. Jak správní orgány, tak i krajský soud totiž vůbec nezkoumaly, zda jsou splněny zákonné podmínky pro takový procesní postup stavebního úřadu. Pouze z toho, že účastník územního řízení uplatnil námitku týkající se existence vlastnického práva k části pozemku, který má být dotčen rozhodnutím o umístění stavby, nelze bez dalšího vyvozovat, že stavební úřad byl povinen postupovat podle ust. § 57 odst. 1 písm. b) a § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu. Pokud tedy vydání územního rozhodnutí nezávisí na řešení otázky, kdo je vlastníkem sporné části dotčeného pozemku, pak není důvodu, aby stavební úřad vyzýval účastníky řízení k podání návrhu na určení vlastnického práva a přerušoval územní řízení.

Kasační stížnost je tedy důvodná, a proto Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší

správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem, který je vysloven v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. prosince 2010

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu